

Memo

Aan:	Accountant Baker Tilly N.V.
Cc:	Gemeenteraad Oude IJsselstreek
Van:	College van B&W
Datum:	12 juni 2019
Kenmerk:	zaaknummer 29845
Onderwerp:	Erratum bij jaarstukken 2018 - Wijzigingen en aanvullingen binnen de jaarrekening

Correctie balanspresentatie “vooruitbetaalde bedragen” en “crediteuren”.

Facturen met een factuurdatum in 2018 met daarop een last die 2019 betreft moeten ook daadwerkelijk in 2018 betaald zijn, om op de eindbalans 31-12-2018 gepresenteerd te mogen worden. Voor een bedrag van € 141.609 was dit niet het geval. Dit wordt extracomptabel gecorrigeerd bij de overlopende activa -/- € 141.609 en de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar -/- € 141.609. Voor het rekeningsaldo heeft dit **geen** effect.

Nieuwe verloopstaat overlopende activa pagina 117

Verloop overlopende activa	Saldo	Saldo
	1-1-2018	31-12-2018
Nog te ontvangen bedragen	4.225.364	5.226.051
Nog te ontvangen bijdragen van de EU	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	131.906	170.150
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheden	102.277	18.798
Vooruit betaalde bedragen	460.135	230.072
Overige overlopende activa	245.083	203.360
Totaal	5.164.766	5.848.431

Nieuwe verloopstaat vlottende schulden op pagina 126.

Verloop vlottende schulden	Saldo	Saldo
	1-1-2018	31-12-2018
Kasgeldleningen	10.000.000	7.000.000
Saldi diverse banken	8	580.620
Crediteuren	2.320.568	3.389.893
Rekening courant Stichting Idinkbos & Paasberg	35.959	18.265
Totaal vlottende schulden	12.356.535	10.988.778

Nieuwe balans per 31-12-2018 pagina's 100 en 101

ACTIVA	31-12-2018
Vaste activa	
Immaterieel	
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	€ 0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 7.024.266
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	€ 180.035
Subtotaal immaterieel	€ 7.204.301
Materieel	
Investerings met economisch nut:	
- gronden uitgegeven in erfpacht	€ 12.256
- Investerings economisch nut, dekking via diverse heffingen:	€ 48.662.497
- overige investeringen met economisch nut	€ 51.477.742
Investerings met maatschappelijk nut < 2017	€ 32.605.038
Investerings met maatschappelijk nut vanaf 2017	€ 1.713.446
Subtotaal materieel	€ 134.470.979
Financieel	
Kapitaalverstrekingen aan:	
1. Deelnemingen	€ 274.955
2. Gemeenschappelijke regelingen	€ 0
3. Overige verbonden partijen	€ 3.750
Leningen aan:	
1. Openbare lichamen als bedoeld in art. 1 ond. A. wet Fido	€ 0
2. Woningbouwcorporaties	€ 0
3. Deelnemingen	€ 0
4. Overige verbonden partijen	€ 0
Overige langlopende leningen	€ 12.259.314
Uitzettingen in 's Rijks schatkist > 1 jaar	€ 0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier > 1 jaar	€ 0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	€ 0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 0
Subtotaal financieel	€ 12.538.019
Totaal vaste activa	€ 154.213.299
Vlottende activa	
Voorraden	
Grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:	
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 8.254.911
Subtotaal voorraden	€ 8.254.911
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	
Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.073.853
Verstreckte kasgeldleningen aan Openbare lichamen	€ 0
Overige verstreckte kasgeldleningen	€ 0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	€ 0
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	€ 0
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	€ 0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier < 1 jaar	€ 0
Overige vorderingen	€ 1.500.403
Overige uitzettingen	€ 0
Subtotaal uitzettingen	€ 2.574.256
Liquide middelen	
Kas- banksaldi	€ 29.583
Overlopende activa	€ 5.848.431
Totaal vlottende activa	€ 16.707.181
Totaal generaal	€ 170.920.479

Vaste passiva**Eigen vermogen**

Algemene reserves	€	20.342.638
Bestemmingsreserves	€	3.965.989
Resultaat jaarrekening	€	<u>2.746.100</u>

Subtotaal eigen vermogen € 27.054.728

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€	6.650.899
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	€	0

Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting € 1.380.143
 Subtotaal voorzieningen € 8.031.042

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Obligatieleningen	€	0
Onderhandse leningen van:		
1. Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	€	0
2. Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€	116.527.725
3. Binnenlandse bedrijven	€	0
4. Openbare lichamen als bedoeld in art.1 ond. A wet Fido	€	0
5. Overige binnenlandse sectoren	€	0
6. Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige		
Waarborgsommen	€	<u>1.450</u>
Subtotaal vaste schulden	€	116.529.175

Totaal vaste passiva € 151.614.945

Vlottende passiva**Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan één jaar**

Kasgeld	€	7.000.000
Banksaldi	€	580.620

Overige schulden € 3.408.158

Subtotaal netto-vlottende schulden € 10.988.778

Overlopende passiva € 8.316.756

Totaal vlottende passiva € 19.305.534

Totaal generaal € 170.920.479

Gewaarborgde geldleningen € 80.859.568

Toevoeging toelichting gehanteerde percentage inzake opbrengstenstijging en kostenstijging

De jaarrekening moet afzonderlijk leesbaar zijn van het jaarverslag. In de paragraaf Grondbeleid lichten wij onder de actualisaties en herzieningen grondexploitaties op pagina 80 beide uitgangspunten toe. Deze toelichting moet ook komen op pagina 112, waar de toekomstige uitgaven en opbrengsten worden gepresenteerd.

Toevoeging pagina 112

- De kostenstijging blijft gehandhaafd op 2,5 %. Het thans gehanteerde percentage ligt boven de inflatie conform de opgave van het Centraal Planbureau kostenindex "CPI alle huishoudens" over het jaar 2018. Echter, grondexploitaties hebben betrekking op Grond, weg- en waterbouw. Aangezien voor het merendeel van de exploitaties geldt dat het bouw- en woonrijp maken is afgerond, is de hoogte van dit percentage slechts van geringe invloed. Daarentegen zijn er nog plankosten te maken maar deze betreffen dan weer het doorberekenen van interne uren
- Het percentage van opbrengstenstijging wordt, net als vorig jaar, gehandhaafd op 0 %. Om reden van de korte exploitatieduur voor de resterende plannen voor woningbouw wordt geen opbrengstenstijging toegepast.
Grondprijzen blijven achter bij de theoretische grondwaarde ontwikkeling. In theorie zouden grondprijzen flink moeten stijgen gezien de woningprijsstijgingen die nog harder toenemen dan de bouwkostenstijgingen. De grondprijzontwikkeling bijgehouden door het Kadaster stijgt echter nauwelijks en uit de benchmark onder gemeenten blijkt dat gemeenten haar grondprijzen maar mondjesmaat verhogen.
Voor bedrijventerreinen wordt ook uitgegaan van 0 % opbrengstenstijging. Enerzijds omdat voor bedrijventerreinen al (prijs)afspraken zijn gemaakt door reservering, optie, dan wel omdat onderhandelingen al lopen voor bouwkvavels (Hofskamp-Oost II Varsseveld). Anderzijds voor de Rieze om verkoop technische redenen. Om reden daarvan zijn er niet opnieuw taxaties uitgevoerd. De gehanteerde verkoopprijzen passen nog binnen deze waardering van februari 2018.

Wijziging ratio netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd.

Bij de berekening van de kengetallen Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd hebben wij de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (debiteuren) á € 2.574.256 niet meegenomen in de berekening. Dit zorgt nu voor een positieve bijstelling van de schuldquote.

Nieuwe tabel op pagina 97

Kengetallen jaarstukken 2018 (x 1.000)	Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
1a Netto schuldquote	127%	140%	117%
1b Netto schuldquote gecorrigeerd	117%	128%	106%
2 Solvabiliteitsratio	16%	15%	16%
3 Grondexploitatie	11%	11%	8%
4 Structurele exploitatieruimte	1%	1%	0%
5 Belastingcapaciteit	99%	101%	101%
6 Weerstandsvormogen	3,8	2,8	4,2

Verschuiving last tussen taakveld 6.1 en taakveld 7.1

De subsidie over 2018 aan Yunio in het kader van jeugdgezondheidszorg, groot € 569.779 is door ons geboekt op taakveld 6.1 samenkracht en burgerparticipatie. Conform de BBV labelling hoort de last op taakveld 7.1 Volksgezondheid terecht te komen. Dit wordt extracomptabel gecorrigeerd in Hoofdstuk 13 Gerealiseerde baten en lasten per taakveld. Voor het rekeningsaldo heeft dit **geen** effect.

Nieuwe tabel op pagina 152

	4. Onderwijs		
4.1	4.1 Openbaar basisonderwijs	147	-
4.2	4.2 Onderwijshuisvesting	830	24
4.3	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.333	659
	Totaal 4. Onderwijs	3.310	683
	5. Sport, cultuur en recreatie		
5.1	5.1 Sportbeleid en activering	844	338
5.2	5.2 Sportaccommodaties	2.701	935
5.3	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.529	4
5.4	5.4 Musea	170	0
5.5	5.5 Cultureel erfgoed	226	104
5.6	5.6 Media	1.018	7
5.7	5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.679	187
	Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie	9.168	1.575
	6. Sociaal domein		
6.1	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.689	124
6.2	6.2 Wijkteams	-	-
6.3	6.3 Inkomensregelingen	13.331	9.978
6.4	6.4 Begeleide participatie	4.968	2
6.5	6.5 Arbeidsparticipatie	999	0
6.6	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	869	664
6.71	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	10.752	1.759
6.72	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	10.497	5
6.81	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-
6.82	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	922	-
	Totaal 6. Sociaal Domein	44.027	12.532
	7. Volksgezondheid en milieu		
7.1	7.1 Volksgezondheid	1.200	2
7.2	7.2 Riolering	7.852	8.327
7.3	7.3 Afval	3.269	3.972
7.4	7.4 Milieubeheer	718	51
7.5	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	158	172
	Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	13.198	12.523
	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
8.1	8.1 Ruimtelijke ordening	639	65
8.2	8.2 Grondexploitatie(niet-bedrijventerreinen)	1.769	3.380
8.3	8.3 Wonen en bouwen	1.571	1.008
	Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.979	4.453
	Saldo van baten en lasten	112.768	112.768

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Er zijn dit jaar overschrijdingen van de gerealiseerde lasten ten opzichte van de raming van de lasten na wijziging 2018 op de volgende programma's: - De leefbare gemeente (sociaal domein) - De dienstverlenende gemeente - Overhead en Grondexploitatie (onderdeel programma 1). Conform de BBV voorschriften moeten wij toelichten dat er sprake is geweest van een begrotingsrechtmatigheid.

Toevoeging Hoofdstuk 9 Analyse saldo ten opzichte van de begroting 2018 op pagina 146

Begrotingsrechtmatigheid 2018					
Programma	Raming lasten begrotingsjaar na wijziging	Realisatie lasten begrotingsjaar	Begrotings- afwijking lasten	V/N	Waarvan onrechtmatig *)
1 De gemeente waar het goed wonen is	24.294.545	23.679.560	614.985	V	0
2 De leefbare gemeente (sociaal domein)	47.989.381	48.617.441	-628.060	N	0
3 De werkende gemeente	4.612.364	4.597.564	14.800	V	0
4 De dienstverlenende gemeente	8.267.602	8.925.875	-658.273	N	0
6 Overhead	12.156.086	15.585.443	-3.429.357	N	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0		0
Grondexploitatie	344.187	7.692.196	-7.348.009	N	0
Saldo	97.664.165	109.098.079	-11.433.914		0
Op grond van BBV-artikel 28, lid a moet in de toelichting op het overzicht van baten en lasten een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie worden gemaakt. Per programma vindt u hieronder de verklaring. Het betreft met name de afwijkingen op de begrotingsoverschrijding op de lasten.					
*) Alle overschrijdingen van de begroting zijn in principe onrechtmatig, maar ze tellen niet allemaal mee bij het oordeel van de accountant inzake de financiële rechtmatigheid. Leidend hierbij is of de hogere lasten vallen binnen het bestaande beleid of dat ze worden gedekt door hogere baten. Is dat niet het geval, dan is sprake van een onrechtmatigheid die meetelt in de beoordeling van de accountant.					
Navolgend wordt per genoemd programma toegelicht waarom wel of niet sprake is van een dergelijke onrechtmatigheid.					
1 De gemeente waar het goed wonen is 614.985					
Geen overschrijding van de lasten in 2018					
2 De leefbare gemeente (sociaal domein) -628.060					
Algemeen:					
Tegenover 628.000 meer lasten binnen programma 2, staan ook 1.620.000 meer baten.					
taakveld 6.72 maatwerkdienstverlening 18- -697.000					
We hebben te maken met stijgende kosten voor dit taakveld. Er is gehandeld in lijn met het bestaande beleid.					
Dus geen begrotingsonrechtmatigheid. Wel maakt dit onderdeel uit van het project "kwaliteitsslag om binnen binnen de financiële kaders te komen"					
3 De werkende gemeente 14.800					
Geen overschrijding van de lasten in 2018					
4 De dienstverlenende gemeente -658.273					
Algemeen:					
Tegenover € 658.000 meer lasten binnen programma 4, staan ook 530.000 meer baten.					
taakveld 1.1 crisisbeheersing en brandweer -128.000					
gemeenschappelijk regeling VNOG verwacht een negatief jaarresultaat. Ons aandeel bedraagt € 128.000 conform bestaand beleid.					
derhalve geen begrotingsonrechtmatigheid					
6 Overhead -3.429.357					
Algemeen:					
Tegenover 3.429.000 meer lasten binnen programma 2, staan ook € 1.048.000 meer baten					
Diverse taakvelden, onder andere 0.8 overige baten en lasten					
Bij de doorbelasting van Rubriek 5 blijkt bij nacalculatie op basis van geschreven uren dat de meeste kosten binnen taakveld 0.8 blijven.					
Dat zorgt voor extra lasten voor programma 6 á € 1.887.000. Dit betekent ook dat de overige programma's minder doorbelasting kennen.					
Per saldo blijft het totaal te verdelen gelijk, derhalve geen begrotingsonrechtmatigheid					
Taakveld 0.1 bestuur -405.000					
Op basis van de gemaakte afspraken hebben wij de voorziening wachtgeldverplichtingen voormalig bestuur met € 405.000 moeten ophogen					
Wij moeten op basis van de BBV zorgen dat de voorzieningen op pijl zijn per 31-12-2018. Dus geen begrotingsonrechtmatigheid					
Grondexploitatie -7.348.009					
De hogere lasten worden ruimschoots gedekt door hogere baten á € 9.063.000, derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.					